

Heroicarvm Et Ecclesiasticarvm Quaestionvm Libri VI.

Sex libris prioribus universa Regalium, Iurisdictionis Ecclesiasticorum
Temporalis Et Constantinianae Donationis ratio discuitur ... contra
profanas & vanas cuiusdam Bodini novitates

De Satvrnino Permvttationis Beneficialis (Etiam Triangvlaris) - iure
Commentarius ad omnes Pontificum Constitutiones hûc pertinentes;
contra sceleratas & impias Ecclesasticorum beneficiorum mundinationes &
heriditarias quasi successiones

Epo, Boetius

Duaci, M.D.LXXXIIX.

98 An pecuniis compe[n]sari possit beneficiorum permutandorum
inæqualitas, absque labe Simoniaca.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61721)

neque prorsus extra propositū; quando beneficiorum permutationibus commodè fieri nequeuntibus, ad hoc remedium veniri plerumque solet. Sequitur vt ad ipsas beneficiorum permutationes reuersi disputemus de beneficiorum permutandorū inæqualitate pecuniis pensanda, sitne videlicet in ea pensatione labes aliqua simoniaca; quod alterū erat quæstionis genus inter posteriores capituli præcedentis clausulas hūc reiectum. Ne quis autem vel hallucinetur vel erret in quæstionis propositæ sententia, nō queritur hic de ipsamet permutatione quæ fiat auctoritate propria (quam permutationem simoniacam esse iam docuimus etiam si pensatio nulla pecuniaria interueniret) sed an ita per superiorem possit approbari permutatio vt certa pecuniæ summa numeretur pro pensanda fructuū ex iisdem beneficiis permutandis prouenientium inæqualitate. Scribit in summa sua de casibus conscientiæ verb. simonia. nu. 6. Angelus Clauasius, id simoniacum nō esse si modò pecunia detur in pensationem prouentuum merè temporalium, sed secus esse si pecunia detur pro pensatione iurium spiritualium, puta (inquit) si beneficium auctoritates habeat maiores, ita enim loquitur; allegato in id ipsomet Panormitano, quæ sententiam satis copiosè tum prosequitur tum sequitur acutissimus alioquin ille Caietanus in suis Commētariis ad Summam D. Thomæ. 2. 2. quæst. 100. art. 4. rationibus aliquot simul allatis. Allegat quoque pro hac sententia Co-

98
An pecuniis
pensari possit
beneficiorum
permutandorum
inæqualitas,
absque
labes Simo-
niaca.

uaruuias lib. i. variar. Resolut. c. 5. nu. 9. eundem Panormitanum, quasi & is hoc scriberet in c. ad quaestiones. hoc tit. Sed falsò Panormitanus & ab Angelo & à Couarruua talis opinionis allegatur author, cum d. cap. de solis & ipsismet loquatur ecclesiis earumque praediis & bonis inter eos quibus ea subsunt permutandis, non autè de beneficiorum permutatorum titulis, nec inter eos qui quasi possidēt ecclesias pro beneficiis, quales esse constat ecclesiarum parœcialiū rectores & pastores aliòsq; similes beneficiarios. inter quæ quidem duorum genera quantum inter sit operosè docet ibidem Panormitanus nu. 2. 3. & 5. nec enim permutatio ecclesiarum fundatur in personis beneficiorum titulis & institutionibus canonicis praedictorum, sed in personis vel potiùs collegiis & corporibus illorū qui proprietatis iure tales ecclesias habent sibi subiectas & qui possessionum ad eas iure decimali pertinentium veri sunt Domini. quæ quidem res nihil habet cum beneficiorum permutationibus commune, nec iisdem nititur alienationis prohibita causis quibus priuata beneficiorū permutatio prohibetur, neque par est in vtriusque ratio cur superioris requiratur auctoritas. id quod luculenter declarat ipse Panormitanus d. num. 5. Couarruuias itaque, Panormitano minimè reluctante, meritò rectèque recedit à superiore isthac Angeli Caietaniq; sententia; quoniam ius illud quopotissimū nituntur Angelus & Caietanus, nempe

nempe d. c. ad quaestiones. de hoc beneficiorum permutandorum genere nequaquam loquitur, uti modò dicebam. neque fieri potest quin ubi pecunia datur pro beneficio vera sit simonia, cum temporale detur pro spirituali quale quid est beneficij titulus. quod optime perspexit noster Adrianus Pontifex in quodlibet sua quaestione. 9. artic. ult. vers. ad quintum. à Couarruua laudatus quidem sed non satis examinatus, ut qui Panormitanum ab Angelo non fuisse intellectum sagaciter adnotauerit. Friuola sanè fuit Angeli ratio quòd scilicet pecunia pro temporalibus dari possit; nam quidquid est in beneficiis temporale, spiritualibus totum est annexum quorum & iure censetur ut ac tanquam accessorum; quandoquidem redditus beneficiorum, ex eorundem beneficiorum titulo, qui censetur esse spiritualis, percipiuntur. nam alioqui semper unusquisque qui pecuniam pro beneficiis ecclesiasticis adipiscendis dedisset, audacter & impune dicere posset sese non pro sacro beneficij titulo sed pro redditibus & fructibus & emolumentis beneficij temporalibus & prophanis eam dedisse. quod ut & absurdissimum & à verò alienissimum reiicit optimo iure Couarruuias. d. c. 5. nu. 8. in fin. cum certissimum sit & evidentissimum titulos beneficiorum concedi gratia ministerij spiritualis vel officij spiritualis, ut in quaestione modò memorata omnium apertissime loquitur Adrianus Pontifex. neque verò sic separari possint in permutandis beneficiis eorundem

99
*Spiritualibus
 annexum est
 quidquid in
 beneficiis est
 temporale.*

benefic.